

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 54. szám.

Nagy-Várad.

Csütörtök, 1913. március 6.

A ROMANOWOK JUBILEUMA.

Az oroszok fővárosában világra szóló ünnepség veszi ma kezdetét, a Romanow-dynastia most üli trónra jutásának háromszázados évfordulóját. 1913. február hó 21-én volt 300 éve annak, hogy egy izmos, 15 éves suhanc: Romanow Mihály megszerzte a trónt a dynastia számára. Azóta vér, láng, eselszövés és forradalmak viharában állott a fehér cárok trónja.

És ugy-e azóta csak komor tragédiák göze szállt a vén Európa felé erről a hőszin terrénumról. Vérszag imbolygott, füst tekergett a kultur Európa puha arcába. Európa néha megállt és gyönyörködött abban a nagyszerű látványban, amikor az orosz cárok birkóztak saját alattvalóikkal a vakító fehér porondon...

Izgalmas volt, megborzongtató a pathetikus lengyelek leverése, a lázadó streliciek közt sűrűn villog Nagy Péter bárdja, Katalin idejében a szerelem hazája Oroszország, I. Sándor alatt rabruhát öltenek a szomorú finnek, Napoleon szíven döfi a birodalmat s Moszkva pernyéi szitálnak a hóra fekete esőt, I. Miklós átroppantja az európai határt, kinyújtja hatalmas kezét Ázsia gyöngye után s II. Sándor félelmes erővel döngeti délen a Fényes kaput!

Hát a kultura napja mikor süttött ki?... A meleg, a nyugalmas, amelynél aranykalászkok érnek, az iskolákban lírai versekkel bajlódnak, a mezőn füttyörészve szántson a muzsik, városokban szürke hivatalnokok siessenek vigan az utcán hazafelé s a házak felett békésen szálljon a déli harangszó... Mikor állott be a kultura csöndje, a ter-

mékeny, boldog és mosolygó decennium, amikor nem volt háború és félelem, csak roskadozó, mámoros tanulni-vágyás, irodalmi rajongás, versengés a francia esprivel, az angol nagyravágyással, a német iparral és a latin népek klasszikus kulturájával.

Hol az a mult, amelyből egy orosz Sakespeare tragédiákat írhatott volna, amelyekből napsugaras filozófiát merithetett volna egy Arany János; sirt volna örömeiben az orosz kék égnek, mint Musset a provencai lankás hegyoldalokon. Hol az az orosz, aki olyan óriás lenne, mint Göthe, biborban járna, mint Jókai mosolyogna, mint Mark Twain és ráérve színeket keresni nyelvezetének, mint Maeterlink.

Oroszországban csak két szín van: a hőszin, ez fehér és rajta az emberek, a kik feketék. A tatárok és Napoleon még egy borzalmas reminiscenciájú színre emlékeztetik őket: a vörösre. A kultura királyi kocsijába itt szomorú, borult arcú emberek ültek. Dosztojewszy, Gorkij, a százáncu Tolstoj és mindmind, akik valaha innen ráléptek a halhatatlanság utjára. Puskin, Turgenyev: egyik sem piros, egyik sem kacag, ők nem jelentenek pihenőt, napsugarat, jókedvet, görög filozófiát és magyar humort az oroszok végtelenül szomorú kulturájában.

Oroszország nem tudta felküldeni a halhatatlanok fejedelmi környezetébe egyetlenegy herceget a nagy, boldog, dicsekvő és himnuszokat zengő orosz kulturának. Halottjai, azok vannak. A nihilizmus örültjei innen szabadultak világgá. Egy nagyszerű asszonyuk volt: II.

Katalin cárnő, de ezt meg bestiává tette az erotikus orosz milieu és hülye ura: Péter.

... S ha most kiejtem a cár nevét, magam előtt látok egy végtelen hőmezőt, a mely fölött ott trónol hideg magasságban a Jégspynch: minden oroszok Cárja, az Atyuska.

Jubileuma van a Romanowoknak. Háromszáz évesek ők. S most II. Miklós uralkodik. Az Isten éltesse. Neki jutott az a boldog pillanat, hogy hallhassa birodalma harsogó háláját. Az egész háromszáz esztendő nem ért annyit, mint ez a pillanat, amelyben van talán egy kis őszinteség, szeretet, melegség és ragaszkodás. Oroszország napsugarban fürdik, — hat hétig zúgnak a kreml-i harangok, a Volga virágos partján, vagy a Néva tükrén egy új kultura indul a hóbirodalom hideg szive felé, talán költőket, tudósokat s gyermekes tisztaságú filozófiát teremt a szeretetnek ez a felcsapó melege, talán... talán... hiszen az ólombányák ura, a Cár is mosolyog.

És Európa is talán büszke lehet majd II. Miklósrá. Nem akart véres cár lenni. Lehet hogy egy keserű ázsiai emlék égette, borzongtatta a balkáni háborútól, lehet, hogy más oka volt. Mindegy. A vén, okos Európa örömmel gratulál neki, a béke Fehér Cárjának.

S a jubileum grandiózus zenéje nem a pétervári erődök ágyúdörgése vagy a katonai zenekarok megrendelt himnusza lesz, hanem hogyha örömeiben sirva fakad az a sok-sok millió fekete muzsik.

Papp Jenő.

SZEPESSEGI és RUMBURGI VÁSZNÁK
Asztalneműek, Schroll-féle schiffonok
URI, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

**PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN
BESZEREZHETŐK**

CZILLÉR IMRE
NAGYÁRUHÁZÁBAN SZENT LÁSZLÓ-TÉR 2. SZÁM.

A béke felé.

Megkötötték a békét.

London, márc. 5.

A Daily Mailnak jelentik Belgrádból, hogy a békefeltételeket *titokban már megállapították és hogy valószínűleg holnap közzé fogják tenni a békekötést.*

A porta kérése.

Athén, márc. 5.

Tegnap este hét órakor a hat nagyhatalom követe a külügyminisztériumba ment és közölte Koromilaszk külügyminiszterrel, hogy a *porta közvetítésre kérte föl a hatalmakat a békekötés érdekében.* Azt a kérdést intézték a miniszterhez, vajjon Görögország ezt a javaslatot elfogadta-e. A külügyminiszter meleg köszönetet mondott a nagyhatalmak képviselőinek és időt kért a megfontolásra, hogy a válaszadás előtt a szövetségesekkel tanácskozassék.

A leszerelés megkezdődött.

Bécs, márc. 5.

A Reichspost írja: A katonai intézkedések megszüntetése *Galiciában és Oroszországban folyamatban van.* A leszerelés formái részben azonban még nincs elintézve. Ausztria s Magyarország nem engedheti, hogy a békére való készségét oly módon magyarázzák, amely nem egyeztethető össze méltóságával. Amit a Novoje Vremja és más orosz sovinizta lapok e tekintetben üznek, az szemtelen játék. Ezeknek a makinációknak hatása olyan nagy, hogy a cár szándékának megvalósítását késlelteti. Ettől azonban nem kell megijedni, mert ha a kommuniké formális szövegezése tekintetében nem tudnak megegyezni, kommuniké nélkül is le fognak szerelni. Türelemmel kell lennünk,

mondta egy mértékadó osztrák s magyar diplomata.

Bécs, márc. 5.

Giers bécsi orosz nagykövet tegnap hosszabban tanácskozott Berchtold gróf közös külügyminiszterrel. A tanácskozás a leszereléssel van kapcsolatban, éppen úgy, mint Berchtold grófnak és Krobotin hadügyminiszternek ő felségénél való mai kihallgatásai.

Az albán kongresszus.

Trieszt, márc. 5.

A kongresszus memorandumát rövid tárgyalás után *elfogadták.* Az elnök a kormányformával kapcsolatban kijelentette, hogy reméli, hogy *mielőbb egy európai herceget* üdvözölhetnek az albánok trónjukon. Az elnök kijelentette azután, hogy a kongresszuson Ausztriáról és Magyarországról és Olaszországról volt csak szó. A kongresszusnak nem szabad megfélemlenie arról, hogy Németország is Albánia barátai közé tartozik. Ezután Tuza brdicai katolikus pap I. Ferenc József ő felségét és az olasz királyt, valamint Berchtold gróf és San Giuliano külügyminisztert ünnepelte és kifejezte irányukban a kongresszus mély háláját az albán ügy elmozdításáért. A kongresszust erre berekesztették. Délután a kongresszus résztvevői közös lakomára ültek össze.

Munkaprogramm.

Miután a munkapárt teljesen a helyzet ura maradt, gondoskodik arról, hogy a rábizott feladatot teljesen elvégezze. Még pedig gyorsan, nehogy a hosszú tanácskozások alatt komplikációk történhessenek. Hat-hét nap alatt letárgyalja a *választói reformról* szóló törvényjavaslatot s azután legalább egy hónapra elnapolja a képviselőház ülését. Ebbe a szünetbe esnek a husvétii ünnepek, tehát az elnapolás eléggé indokolt.

A szünet alatt végez a munkapárt bizottsága a végleges *házzsabályrevízió* kérdésével s valószínű, hogy ez a második fontos kérdés már április első felében a képviselőház elé kerülhet. Következnek ezután a kormány programja szerint a *közigazgatás államosítása*, de Lukács — egyelőre megelégszik a községi jegyzők államosításával.

Április vége felé, vagy május elején összeülnek a *delegációk* s újabb százmilliókat szavaznak meg a közös hadvezetőség és a hatitengerészet céljaira. — Valószínű, hogy *újabb létszámemelés* is következik, mert az erről szóló híreket Bécsből máris kezdik kolportálni.

Mit mond a bécsi sajtó?

Majdnem az összes lapok bőven foglalkoznak az elmaradt magyarországi általános sztrájkjal. A *Fremdenblatt* hangsúlyozza, hogy a kormány a legnagyobb hálára tarthat igényt, hogy széleskörű intézkedéseivel és szilárd elszántságával az állami tekintély megőrzésére és minden rendzavarás erélyes leküzdésére ab avo elejét vette a sztrájk sikerének. Az ellenzéknek is azonban része van a váratlan kedvező fordulatban, amely tegnap a magyarországi dolgokban beállott.

A *Neue Freie Presse* a budapesti híreket osztatlan meglepedéssel fogadja. Magyarország jövő fejlődésére is jobb, hogy a képviselőházban a rut jelenetek megismétlődése elmaradt. Még örvedetesebb, hogy az általános sztrájk, politikailag elhibázott eszméje nem valósult meg, mert véres események nem lettek volna elkerülhetők és a katasztrófa, amely a közbékének ilyes erőszakos megzavarását idézi elő, csak a szociális és politikai érdek-harcok szükségtelen kiélesítését vonta volna maga után.

MONSIEUR FÉLIX.

Félix urnak már volt egy kis hasaeskája s kerek arcát időnként lilaszínűre festették a vérhullámok. Feje teteje ragyogott, mint egy fehér billiárdgolyó s nyakának hátsó részén a hus úgy meghúzódott, mint egy jól kigömbölyödött hurka. Fülében szőrpamacok látszottak, szemhéjai nehezek és ráncosak voltak s apró szemekre félig ráestek. Ezek a szemek szintelenek voltak, nyugtalanító és kutatóak. Szája petyhüdt volt s szélei lelőgtak s lehajló gallérjából kifelé igyekezett kettős nyaka.

Félix ur a régi iskola gyermeke volt. Helyét mindenkor megtartotta, még a legnehezebb pillanatban is. Leckéket lehetett volna tőle a modorból és a magaviseletből és udvariasságból venni.

Ha a tálcán behozta a postát, ha jelentette, hogy tálalva van, ha egy pohár Chateau-Lafitteet kínált az asztalnál, emlékeztetett egy színészre, aki inasszerepet játszik.

Mielőtt felelt volna a hozzá intézett kérdésekre, előbb gondolkodott s a hangja halk volt és ildomos. Mosolygó bonhomiaja, érdek nélkülsége, tiszteletteljes alázatossága megszerezte neki gazdái bizalmát s megismertette vele az éremnek a másik oldalát is, gazdái dolgaiban.

Körültkintő és otthonülő volt s hasonlított a malmok nagy pókjaihoz, a kik mindig ugyanarra a gerendára akasztják ki hálójukat; tizenhárom éves kora óta nem változtatta helyét, akkor mint groom került az idősebb Laneeval márkinehez.

Groomból inassá léptették elő, majd komornyikká s nélkülözhetlenné tudta ma-

gát tenni előbb Melchior márkira, majd a fiára nézve a bizalmasukká vált, belegyöke-rezett a családba,

Az utolsó Lancevalt a látszat fentartása, a játék meg az asszonyok, az akarát teljes hiánya teljesen a komornyik kezére juttatta. Egy nagy, erős fiu volt ez, kinek ostobasága egyenlő volt tudatlanságával és hiúságával s a kinek disztíngvált alakja azokra a nemesvérű lovakra emlékeztetett, a melyek degenerálódtak s nem érdemlik meg a zabot, a mit megesznek s a melyeket, családóva bennük, tulajdonosuk zsidóképre juttat. Öreg szolgájának hűsége, fáradhatatlan igyekezete azonban nem lepte őt meg egy cseppet sem. Ugy tekintette őt, mint egy jó öreg barmot s cseppet sem jött zavarba, ha az fizetett helyette, sőt azt gondolta, hogy ezzel nagy megtiszteltetésben részesíti őt.

— Hiszed, Félix, — kiáltotta egyszer — hogy mi ketten elválaszthatatlanok vagyunk! És mekkora szerenese ez! Mit csinálnék, ha egy szép napon a faképnél hagynál?

Aztán két cigarettaszippantás között hozzátette:

— De mégis szeretném, ha valamelyik nap elszámolnánk egymással . . . Igazságos elszámolást mondok és ne fukarkodjál a kamattal . . . Tudod, hogy nagy házasság után nézek s akkor, öregem . . .

— Nem kételkedem benne, márkí ur — felelte Félix megnyugtató hangon. — Aztán ott van a méltóság nagynénje, Fontromey grófné, aki hetven felé jár és aki nem vigyáz annyit sem magára! — Ezzel esetentett ujjával. — A grófné . . . legalább egy milliót ér . . .

— Nekem mondd, Félix?

Azonban mégis elérkezett egy nap, amikor a hamis jóltevő eldobta álarcát, mikor meglegelte a hálátlan szerepet, amit annyi ideig játszott s kérte a bérét. A kiadásait pedig, ha nem is szüntette be egészen, de nagyon megnyirbálta.

Akár tetszett, akár sem, a márkínak oda kellett adni a nagy képeket, a cimerezüstöt, a régi butorokat, amelyeket eddig nem mert eladni, mert félt, hogy magára haragítja falusi nagynénjét, aki utolsó reménye volt. S aztán bevonult a cselédszobába s a lehető legkisebb jövedelemből élt tovább.

Ezalatt Félixből „Félix ur“ lett s boldogan jött-ment a szobákban, amelyeket félretett pénzén megvásárolt.

Szóval szerepet cseréltek. S csak olyankor ment vissza a márkí a régi lakására s húzódott meg Félix a cselédszobában, ha Fontromey grófné látogatába jött a kastélyba. Ilyenkor Félix megint a szolgálatkész, alázatos inassá vált s a márkí gőgös nagy urrá. Hiszen mindakettőnek érdekében állt, hogy jól játsza szerepét s hogy az utolsó percig megtartsa az öreg delnőben az illuziót.

A következő Nagyszombaton beteljesedett az öreg nőn a végzet s kiadta a lelkét, éppen abban a pillanatban, mikor a harangok a feltámadásra szólaltak meg.

Osszes birtokait és kincseit jótékony célra hagyta s a márkíra mindössze néhány böles tanácsot és egy darab ereklyét: egy miniaturret, amelyen Chambord gróf aláírása diszelgett.

Félix ur gutautést kapott, amint a végrendelet tartalmát megtudta s a márkí visszatérhetett kastélyának szobáiba.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 5.

Tisza István gr. elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg az ülést.

Több apró elnöki előterjesztés után rátért a Ház

a választójogi javaslat

tárgyalására.

Giesswein Sándor volt az első felszólaló. Polemizál az előadóval, ennek kapcsán felemlíti, hogy az ellenzéki pártok megtámadták öt eddig elfoglalt álláspontja miatt. Kijelenti, hogy ő rendületlen híve az általános választójognak. Eszébe juttatja az előadónak, hogy 1909-ben együtt voltak Győrön egy gyűlésen, ahol a választójogi javaslat széles alapon való kiterjesztését követelték. Ezután részletesen bírálja a javaslatot. Követeli nemcsak a városokban, hanem a vidéknek is a titkosságot. Követeli, mert ellen esetben ez a vidék degradálását jelentené. Követeli a nők részére is a választójogot, legalább azok részére, akik önálló keresettel bírnak. Nem kell félni az általános választójogtól, ha 20—30 szocialista képviselő bejut a Házba, az csak hasznára lehet az országnak. A nemzetiségi veszedelmétől sem fél. Követeli, hogy a választások alatt a korcsmák zárva legyenek. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a kormány vegye le a választójogi javaslatot a napirendről, terjesszék pártközi konferencia elé és csak husvét után tárgyalják, amikor közmegnyugvásra intézhetik el.

Németh Károly dr előadó kijelenti, hogy igaz ugyan, hogy Giessweinrel volt gyűlésen, ahol a választójog érdekében tényleg fel is szólalt. Azóta azonban meggyőződött arról, hogy mindenkit nem lehet bevinni az alkotmány sáncába.

Ezután **Blanár** Béla szólalt fel, kijelentette, hogy sokalja a 30 éves korhatárt.

10 perc szünet után

Huszár Károly (nagyzerlenci) szólalt fel és a 24 éves korhatárt óhajtja.

Akinek 3 gyermeke van, az választó lesz.

Magyar Károly azt mondja, hogy a többszázezer új választók között sok lesz a szocialista, ezekről pedig nem lehet állítani, hogy hüek a nemzeti állam eszméjéhez. Ezt nagyon meg kell gondolni, mert hiszen még a magyarok között is vannak, akik egymás iránti gyűlöletből, sértett ambícióból ellenségeinkkel szövetkeznek. A hat elemi helyett inkább azt ajánlja, hogy választó lehet az a polgár, akinek 3 élő gyermeke van s irni-olvasni tud.

Rakovszky Iván azokat a veszedelmeket ismerteti, melyek az országra zudulnának a választói jog tulságos kiterjesztése folytán.

Novák János gazdapárti kifogásolja a 20 korona adócentzust, mellyel éppen a gazdaközönség lesz háttérbe szorítva. A javaslatot nem fogadta el.

Ezután az elnök a holnapi ülés napirendjéről a választói jog további tárgyalását tüzte ki és ezzel az ülés véget ért.

Biharmegye a múlt hónapban.

Biharmegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta meg március havi ülését, melyen **Miskolczy** Ferenc főispán elnökölt. Az ülésen Biharmegye múlt havi közállapotairól számoltak be első sorban. **Miskolczy** Ferenc az ülés megnyitása után kegyeletes szavakban emlékezett meg **Papp** Miklós pénzügyigazgató elhunytáról. Indítványozta, hogy érdemeit jegyzőkönyvileg örökítsék meg.

A közállapotok.

A vármegye egészségéről számolt be első sorban dr **Móricz** Ernő főorvos. A jelentés szerint a járványos betegségek csökkentek. **Verner** Kálmán árvaszéki elnök jelentette, hogy a gyámpénztárakat megvizsgálta, azonban jelentését csak az áprilisi ülésen teszi meg, mert egyes pótlásokat kell foganatosítania.

Az állategészségügy kielégítő volt, bár a veszettség egyes vidékeken nagyon elharapózott.

Vasady Lajos az iskolák egészségügyére vonatkozólag kedvezőtlen jelentést tett. Ennek az az oka, hogy részint a járványok miatt, részint a hiányos iskolák egészségtelen volta miatt sok tanuló betegedett meg. Sok iskolát be is zártak.

Az adóbefizetés szintén kedvezőtlen volt. Az elmúlt hónapban kevesebb adót fizettek be, mint a múlt év hasonló időszakában.

A vármegye kulturképe.

Vasady Lajos tanfelügyelő jelentése alapján a közigazgatási bizottság már a múlt évben felírt a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy a fericsói, felsőpojenyi, henkeresi, mérági, méhellői, biharkabai és bontesdi görög keleti iskolákban ne engedje meg az előadásokat, mert azok valószínűleg botrányos felszerelésűek.

Akkor a miniszter leküldte az ügyet azzal, hogy minden iskoláról külön-külön tegyen jelentést a tanfelügyelő. **Vasady** Lajos eleget is tett a felhívásnak, azonban újra leirat érkezett a minisztertől, hogy újból vizsgálják meg az iskolákat, hátha már pótolták a hiányokat. Időközben ugyanis már az új iskolai év is megkezdődött.

A tanfelügyelő a miniszteri rendeletnek megfelelően újra megvizsgálta az iskolákat. A vizsgálat alkalmával még botrányosabb állapotokat talált. A legtöbb helyen még rendes tanító sincs.

— Ha nincs tanító, ne beszéljünk iskoláról — szölt közbe a főispán. A bizottság kimondta, hogy kérni fogja a minisztert, ne engedje meg az elősorolt iskolákban az előadást.

Két tanító fegyelmi ügye.

A közigazgatási bizottság ezután rátért a fegyelmi ügyek tárgyalására. Elsősorban **Szirják** Péter alsótópai tanító fegyelmi ügyével foglalkoztak. Ez a tanító már nem

először ad dolgot a közigazgatási bizottságnak. Annak idején, mikor az iskolaszék panaszt tett ellene, mert az iskolától sokszor két hónapig is távol van, ismertették a dolgot. Akkor 10 koronával akarta **Szirják** megvesztegetni az iskolaszék elnökét, hogy ne tegyenek ellene feljelentést. A bizottság elrendelte a fegyelmi vizsgálatot, azonban **Szirják** azt mindenkor megfeleltette.

Még ez az ügy el sem intéztetett, már újabb panaszról számolt be **Szirmay** Miksa belényesi tanfelügyelő. E szerint **Szirják** Szilágyosomlyón tölti idejének legnagyobb részét, ahol házat és földet vásárolt magának. Ott barátainak azzal dicsekedett, hogy nagyon ügyesen tudja csinálni a dolgot. Kapja a fizetését és alig csinál érte valamit. Még két évig fogja huzni az ügyet és akkor nyugalomba vonul, hogy teljes tüzzel tudhassa hirdetni az ő dakó-román érzelmeit.

Óriási meglepetést keltett ez a panasz. Szigorú vizsgálatot kívánt mindenki. A bizottság a fegyelmvizsgálat vezetésével a magyaresékei főszolgabíró bízta meg.

A másik fegyelmi vizsgálat a biharpüspöki **Szabó** László tanító ellen indult. **Szabó** Lászlóra Biharpüspökiben az V—VI. osztályok vannak bízva. A tanító azonban egyáltalán nem tud eredményt produkálni, a gyermekek jóformán irni sem tudnak. **Vasady** Lajos javasolja, hogy tegyen előterjesztést a bizottság a miniszterhez a fegyelmi vizsgálat megindítása iránt és egyidejűleg kérjék az államsegély beszüntetését is.

A tanfelügyelő javaslatát a bizottság elfogadta.

Több kisebb ügy elintézése után az ülés 1 órakor véget ért.

A nagy esemény után. A tegnapi nap eseményei természetesen élénk megbeszélésre adtak alkalmat a pártkörökben, ahol a szokottnál is élénkebb volt a látogatottság.

A képviselők, főleg az ellenzékiek, meg voltak elégedve a nagy nap eseményeivel. **Apponyi** beszéde a Házban frenetikus hatást ért el és ebben az egyesült ellenzék látta diadalát, mert hisz álláspontja kifejtésével öt bizták meg.

A sztrájk elmaradását különféle képpen kommentálták. A Kossuth-párt, mely elejétől fogva nem volt híve az agresszív fellépésnek, természetesen örömmel üdvözölte a fordulatot. **Andrássy** is lelkesedve jelentette ki egyik híve előtt:

— Örülök, szívből örülök, hogy így fordult a dolog!

Justh Gyula, aki már természeténél, pártállásánál fogva is a harcot hirdeti, nem volt meglegedve az események ilyen alakulásával. Az ő radikális elvei radikálisabb megoldást szerettek volna. Hogy nem jött el, bizonyára az volt az oka, hogy nem volt inyére a hirtelen leszerelés. Hívei egyelőre tartózkodó álláspontot foglalnak el és megvárják, milyen taktikát diktál a vezér.

PÓTI LAJOS

uri-czipész üzlete Nagyvárad, Uri-utca 23. sz

a premontrei gimnáziummal szemben.

Ajánlja saját készítményű, mérték szerint a legelegánsabb és legtartósabb cipőit, angol és francia kivitelben. Orthoped cipők orvosi előírás szerint. Javítások gyorsan eszközöltetnek. — Jutányos árak!

Iskolák a hegyen.

Négy állami iskolát építenek.

Városunk törvényhatóságának kiváló, érdemes tagja: dr. Molnár Imre, nyug. jogtanár egy évtizednél hosszabb idő óta buzgólkodik, fárad, kér, hogy szüntesse meg Nagyvárad városa azt a szégyenteljes állapotot, hogy a nagyvárad szőlőhegyen körülbelül 300 gyermek van iskola nélkül.

A régi időben nem volt erre szükség, mert télen a hegy kihalt volt; legfeljebb néhány vincellér lakott elszórtan az egész hegyen; ma azonban százakra megy azon családok száma, akik a hegyen megtelepedtek s állandóan ott laknak. És ezek a családok tulajdonképpen szegények, munkás-családok, ahol nem olyan ritka a gyermek, mint a modern városi embereknél.

És ennek a néhány száz gyermeknek nagy része vagy teljesen nélkülözötte az iskolai oktatást, vagy kénytelen volt 2-3 kilométerrel fagyban vagy a járhatatlan utak sárában bejönni az iskolába, a város területére.

Elképzelni is borzasztó, hogy egy modern, villamos fényben (no meg porban) uszó város sűrűn lakott külterületén nem gondoskodott már eddig is a népoktatás eléréséről.

Aki látta valamikor a Ritoók-utcai, vagy a réti-iskolából a hegyre igyekvő szegény gyermekek csoportját, amint dermesztő hidegben, vagy térdig érő sárban, szegényes ruhában, rossz lábbeliben haladni Gerliczy-utca, vagy Kálvária-utcán, csak az érthette meg igazában azokat a mélyen megrázó és szemrehányó beszédeket, amelyek dr. Molnár Imre ajkairól annyiszor elhangzottak a városházán, kérve, sürgetve, követelve, hogy a város gondoskodjék a hegyen iskolákról.

Ezeknek a gyakori felszólalásoknak, ezeknek a keserű igazságokat tartalmazó beadványoknak végre meg lesz az eredménye. A városházán is belátták, hogy a további mulasztások bünként terhelnék úgy a város törvényhatóságát, mint a tanácsot.

Most lesznek iskolák a hegyen s a szegény gyermekek százainak nem kell naponként Kálváriát járni, hogy részesülhessenek az iskolázás előnyeiben.

A nagyvárad szőlőhegy négy pontján épített Nagy-Várad városa iskolát s az oktatásról az állam gondoskodik.

A város tanácsa tegnap foglalkozott a hegyi iskolák kérdésével. A hegybíró közbejöttével négy helyet jelöltek ki s a tanács megállapodott ezen helyekre nézve.

A tanács megállapodása a következő:

Az iskolátlan, hegyi városrészt 4 részre osztották, 81. 92. 78 és 77 tankötelessel s ezek számára négy iskolát épít a város 2 szobás tanítói lakásokkal, melléképítményekkel, 1-1 holdnyi kerttel Bizottság jelölte ki a helyeket is, amelyeket drágált a tanács. Egy helyen a gyakori földesuszamlások, hegyomlások miatt aggodalmi volt a tanácsnak; — mindenütt kutak közelében, lehetőleg gócponton, mindenholnan megközelíthető helyen fogják megépíteni az iskolákat egy-egy vegyes osztállyal.

A tanács az állami továbbfejlesztés mellett foglal állást. A legközelebbi közgyűlés elé kerül a dolog, úgy, hogy ösre már két vagy három hegyi iskola meg is nyitható. A tanítókat az állam fizeti. Az oktatás „kerti jellegű” lesz.

Haragszik Hintermann, az angol pénzember.

*

Nagy az ijedelem fönt a városházán. A zöld tapétás ajtó mögött izgalmas és titkos purparlék folyik s a legkisebb díjok is ijedten kapja válla közé fejét.

— Jaj, ránk eserdített a milliók ura, a hatalmas Hintermann! . . .

A polgármester is izgatott, jegyzői és tanácsosai nem mernek egy szót sem szólani.

— Jaj ne bántsuk, mert még jobban elrontjuk a dolgot.

Ugy bizony: az angol bankdirektor rácserdített a városra, haragosan és bosszankodva s emiatt ülte meg a lelkeket az a félelem, hogy hátha megdondolja a dolgot, visszavonja az ajánlatát, nem ad a városnak milliókat és oda lesz a szép provízió is.

Nem azért polgármester Rimler Károly, hogy ne tudná magát és a várost kívágni.

Ki is vágta magát még tegnap. Elvitte a posta a nagypeseétes magyarzó és bosszankérő levelet Hintermannnak. Igaz, hogy ebben a levélben szegény újságírókat mártják be, node mi elvállaljuk Hintermann ur ódiáját és haragját. Istenem! . . . hát mit meg nem tesz az ember a pénzért!

Mert e körül született ez a kis érdekes intimitás. A múlt napok egyikén ugyanis Erdős Adolf címére távirat érkezett Hintermanntól. A hosszú táviratban éles hangon kel ki Hintermann a város ellen s ezeket mondja:

— Micsoda eljárás volt az a városi tanácstól, hogy az én ajánlatomat, amelyet diszkreció alatt kellett volna kezelni, a lapok útján világgá kürtöltötte. Ezzel nekünk nagy kárt okozott. Csodálkozom a polgármester uron. Közölje vele kérem ezt a táviratot és mondja meg, hogy eljárása egyáltalán nem vall helyes pénzügyi érzékre.

Képzeltető az a konsternáció, amit ez a távirat keltett a városházán. Hiszen úgy örvendünk ennek az embernek, mint a vidéki város agglégényei, amikor szintársulat érkeznek „városuk falai közé.”

— Itt a pénz, itt vannak a milliók! — kiáltották szét a lapok és ezt a mámoros kiabálást meghallotta Hintermann is és rettenetesen megharagudott, amikor újságokban olvasta az ő bizalmas közléseit, üzleti concessióit.

Hirtelen összeült a városi tanács és megbeszélték, hogy mit volna jó tenni. Megbizták a polgármestert és hűséges gárdáját, hogy oszlássák ők el valamiképpen ezt a jogos haragot s békítsék ki Hintermann.

A polgármester aztán iratott egy szép, kaligrafikus levelet, amelyben sűrű könnyek között elismeri, hogy bizony uram, megtörtént a súlyos indiszkreció, de mi nem tehetünk róla.

Ne ránk haragudjék, hanem azokra a fránya újságírókra, akiket hiába tilt ki erős kezű főjegyzőnk a hivatalos helyiségekből, azok azért mindég ott lábatlankodnak.

Igy volt ez akkor is, amikor az ön ajánlata az iktatóba érkezett. Az újságírók ellesették s tudtunk és beleegyezésünk nélkül közölték.

Most aztán feszült kíváncsisággal várják, hogy mit válaszol Hintermann. Addig sötét felleg borul a város urainak és a két közvetítőnek arcára.

Üres a körhelyiség. Az egyesült ellenzék abban állapodott meg, hogy a választójogi törvénytervezet tárgyalása idején mindennap találkoznak a néppárt Ferenc József-téri körhelyiségében. Ugy látszik, a tegnapi események multán ez a határozat tárgyalanná vált. Maczky Rezső és Csermák Ernő képviselők tegnap reggel megjelentek mégis a találkozó-helyen, de mert ott senkit sem találtak, eltávoztak.

..HIREK..

Tájékoztató.

Március 6. Bihoreana takarékpénztár közgyűlése d. e. 10 órakor.

Március 16. D. e. 11 órakor. Katholikus Kör közgyűlése.

Március 14. A Katholikus Kör ötödik közgyűlése.

Aprilis 20. A Katholikus Kör záróünnepélye

P. Csávossy szentbeszédei.

Tegnap kezdette meg szentbeszédei sorozatát Jézus társaságának fiatal tagja, P. Csávossy Elemér s már első beszédeivel teljesen lebilincselte hallgatóságát. Csávossy mint szónok első sorban meggyőzni kívánja hallgatóit s ezért beszédeit kiváltképp az értelemhez irányítja. Ritka nagy tudása és készsége egyszerre meglepi a hallgatóságot; ezt az alapos készséget ragyogtatja azután vaslogikával felépített beszédein keresztül.

Előadása rendkívül világos és meggyőző. Mikor a legmagasabb színvonalú tudományos kérdéseket érinti, akkor is követheti mindenki előadása szárnyalását, annyira logikus, következetes és áttekinthető egész okoskodása. A mellett P. Csávossy organuma is a született szónoké; előadásában pedig a kivált nehezebb témáknál szinte tudatosan keresett egyszerűség mellett is mindig van hév és szónoki lendület. Tegnapi beszédeire teljesen megtelt a templom hallgatósággal mindhárom alkalommal s a közönség ezreinek lelkében keltettek a mélyen szántó beszédek nemes visszhangot.

Valamennyi előadásán a város egész katolikus társadalma képviselve volt, előkelő állású vezérférfiak ott ültek együtt egyszerű iparosokkal. Ugy a nők, mint a férfiak számára tartott beszédek iránt — az első napon megjelentek számából ítélve — rendkívül nagy az érdeklődés; de ezek a szent beszédek olyan színvonalon is állanak, hogy mindenki érdeklődésére méltóan számíthatnak.

Tegnap a szentbeszédek végén kijelentette P. Csávossy, hogy ma, esütörtöktől kezdve minden reggel 6 órától gyóntatni fog s a szentbeszédek idején kívül a gyónók részére egész nap rendelkezésre áll.

A mai program a következő:

Reggel 9 órakor szentmise, fél tizkor szentbeszéd a nők részére „Ellentét”, d. u. fél négykor „Amor crucifixus — a megfeszített szerelem” este fél hétkor a férfiak részére „Az igazi monizmus” címmel.

* **József főherceg lesz a honvédség főparancsnoka.** A magyar honvédség főparancsnoka, Klobucsár Vilmos nem sokára távozik helyéről. Katonai körökben úgy beszélnek, hogy Klobucsár főparancsnok állását egyelőre nem töltik be, hanem főparancsnok-helyettesé Rohr lovassági tábornokot nevezik ki és egyelőre ő látja el majd a főparancsnoki teendőket is. A főparancsnoki állásra József főherceg van kiszemelve, de kinevezése csak akkor történhetik meg, ha elérte a megfelelő katonai rangot. A főherceg most altábornagy, egy-két év múlva gyalogsági tábornok lesz és akkor éppen úgy, mint apja, a néhai József főherceg, ő kerül a magyar honvédség élére.

* **Uj katolikus napilap.** Örömmel köszöntjük legfiatalabb testvérünket, a „Szombathelyi Ujság”-ot, a legújabb katolikus napilapot. Mint hetilap 18 évet betöltött már lapársunk, de a napilapok sorába most lépett be s a régi erős katolikus meggyőződéstől vezéreltetve, de modern fegyverekkel, újja születve, modern külsőben és mint napilap folytatja a küzdelmet az igazságért. A katolikus napilapoknak ez az újabb időben öröndetes szaporodása és terjedése kétségtelen jele a keresztény gondolat diadalmas előnyomulásának. Szombathelyen — Székely Ferenc választó-kerülete! — azonfelül hozzáfűződik ez a szép siker a szombathelyi megyés püspök, gróf Mikes János apostoli buzgóságához is, akinek eddig rövid püspöksége alatt a katolikus akciónak egyre szebb eredményei jelentkeznek.

* **Adomány a Mensára.** Dr Radu Demeter nagyváradai gör. sz. katolikus püspök 50 koronát adományozott a jogakadémia „Mensa-Academica”-ja javára. A kegyes adományért hálás köszönetet mond a jogakadémia dékáni hivatala.

* **Várady Zsigmond-utca.** Nagyvárad város február havi közgyűlésén dr Várady Zsigmond halálának bejelentése alkalmából dr Adorján Emil felszólalásában kérte, hogy a város törvényhatósága méltó módon fejezze ki dr Várady Zsigmond érdemeinek elismerését. A város tanácsa tegnap foglalkozott ezzel a kérdéssel s abban állapodott meg, hogy a Pecze beboltozása folytán nyitott új utcát Várady Zsigmond-utcának nevezi el.

* **Egy német torpedóhajó katasztrófája.** Helgolandból nagy hajószerecsétlenség híre érkezik. A német flottának egy része a sziget környékén sik tengeri gyakorlatokat végez. A York nagy páncélos cirkálóhajó, amely elsötített lámpákkal gyakorlatozott, teljes gőzerővel haladt a sik tenger felé s nem vette észre az „S. 178.” torpedóhajót, amely kissé távolabb lévő torpedóhajókkal manőverezett s éppen azt kísérte meg, hogy a többi torpedóhajó között keresztüljön. A York teljes gőzerővel nekiment a torpedónak, amelyet közepén kettévágott. Az „S. 178” alig egy-két perc múlva elsüllyedt. A York páncélos hajó azonnal megadta a vészjelzést, amire a gyakorlatot nyomban megszakították. A hadihajók fényzórói azonnal működésbe léptek s nappali fénynyel árasztották el azt a helyet, ahol az „S. 178.” elmerült. A legnagyobb erőfeszítéssel sikerült a torpedóhajó legénységéből tizenöt embert, köztük a hajó orvosát is megmenteni, a többi 68 tengerész-katona mind a vízbe fuladt.

* **Esküvő.** Schiller Ferenc m. kir. vámtiszt, tegnap vezette oltárhoz Szolcsányi Olgát.

* **Halálos párbaj Németországban.** Halleban a 75. tüzérezred egy tisztje és a 116. gyalogezred Quiring nevű hadnagya nagyon súlyos föltételekkel pisztoly-párbajt vívtak. A második golyóváltásnál Quiring halálosan megsebesült és a kórházba szállították. A párbaj okát a résztvevők szigorúan titkolják.

* **Erdélyi Sándor temetése.** Tegnap délelőtt ment végbe a tragikus véget ért Erdélyi Sándor honvédfőhadnagy temetése az egész város nagy, őszinte, osztatlan részvéte mellett. Délelőtt 10 órakor nagyszámú közönség gyűlt össze a csapatkórházba, ahonnan az öngyilkos főhadnagyot utolsó útjára kísérték az olaszii temetőbe. — Az elhunyt tisztársai Ránffy ezredes, ezredparancsnok vezetése alatt, az ismerősök, barátok igen nagy számban jelentek meg a szomorú végtisztességen a hozzátartozókon kívül Szentimre községből, ahol az elhunyt édesapja köztiszteletben álló jegyző volt, a falusiak is igen sokan jöttek el a temetésre. Pontban 10 órakor vette kezdetét a gyászszertartás, amely után a koszorúkkal borított diszes érekeporsót a gyászkozsira helyezték és megindult az impozáns, fényes katonai gyászmenet a temetőbe a cs. és kir. 101. gyalogezred zenekarának gyászindulója mellett. A temetőben a kivonult század díszlövessel vett bucsut kedvelt főhadnagyától. A szertartást Sulyok István ref. lelkész vezegte, aki megható beszéddel és imával bucsuztatta el a szomorú véget ért főhadnagyot.

* **A sugó szerelme.** Kénytelenek vagyunk ismét visszatérni az élesdi sugó szerelmére, mert az elhódított Dávid Róza még mindég nem tért vissza. Mint megirtuk, az élesdi elüljáróság azonnal utasította az eleki csendőrséget, hogy Dávid Rózát kísérelje vissza Élesdre. A rendelet azonban a csendőrség nem teljesítette és Róza azóta hallgatja szíve bálványának suttogását, melyre Luxemburg grófjától kezdve Eváig mindenki hallgat. És Róza boldog, mert tudja, hogy ezek a sugások csak olyan színvadiak és az az igazi, amiket neki sug. Roppant tetszik neki, hogy most már tagja lett, ha oldalági is és pedig baloldali, a társulatnak. A sugó mikor megtudta, hogy az ő egyedüli szerelmét zsandár kézre akarják juttatni, azonnal kitépett egy lapot a Traviata vagy a Tévedt nő szövevényéből és pedig azt a lapot, melyen a leghatásosabb jelenet volt. Ezt a lapot aláírva elküldte egyenesen Bérczy Imre főszolgabíró címére, azzal a pótlással, hogy Rózát hagyják meg neki, mert benne van minden sugói képessége. Eközben Dávid Róza mamája is belátta multkori cikkünk alapján, hogy mily fontos pozícióju ember szöktette meg a lányát és felment az élesdi elüljárósághoz, hogy ne bánták már Rózát, csak hassanak oda, hogy megesküdjenek egymással és végül, hogy csak akkor kerüljön Róza a szeme elé, mikor Nagyváradon első szubrettenek lesz szerződötve. Erdélyi most éppen primadonnakeresésben van, lehetséges, hogy észreveszi a Rózát és akkor... mi lesz a sugóval?

* **Levágta a lábát a vonat.** Élesdről jelenti tudósítónk, hogy Remetetőréven borzalmas szerencsétlenség történt az ottani iparvasut vágányain. Tegnap reggel ugyanis mikor a vonat elindult állomáshegyéről, a mozdonyvezető menet közben észre vette, hogy a vonat utolsó kociján egy

ismeretlen asszony ül. A mozdonyvezető azonnal figyelmeztette az asszonyt, hogy a legközelebbi állomáson szálljon le. A felszólításnak azonban nem tett eleget az asszony. Remetetőréven a vonatot tolatták, ekkor vették észre újra az asszonyt, akit most már leparancsoltak a vonatról. A szerencsétlen asszony a mozgóvonatról akart leszállni. Eközben a kocsi közé került s a vonat kerekei tőből levágták mindkét lábát. A vizsgálatot megindították, a súlyosan sérült asszonyt beszállították a közpórházba.

* **Olaszországi tanulmányút.** Az Országos Katolikus Szövetség husvétii tanulmányútjának résztvevői virágvasárnapon, március 16-án, délután indulnak Budapestről, 17-ét Fiumében s Abbáziában töltik, 18-án Anconán át Nápolyba utaznak, honnan 20-án mennek Rómába. A szövetség elnöksége értesítést kapott, hogy a pápa husvét hétfőjén fogadja az ifjakat és kísérelő hozzátartozóikat. A visszautazás 25-én, délután történik s 26-án este érkeznek Budapestre. Az Országos Katolikus Szövetség (IV. Ferenciek tere 7. III. lépcső, I. em. 6.) március 10-éig fogad el jelentkezőket.

* **Evés közben jön meg az étvágy.** Ez a régi közmondás beteljesedett a nagyváradai szociálista szakszervezetek vezetőinél. Nagy-Várad városa ugyanis a munkanélküliek segélyezésére 15,000 koronát szavazott meg. A szakszervezetek ezzel nincsenek megelégedve, hanem azon kérelemmel fordultak a város tanácsához, hogy 30,000 koronát szavazzon meg a Nagyvárad-város pénztárából a munkanélküliek részére s ezen összeg kiosztását bizza a szakszervezetekre. A városi tanács a kérelmet természetesen nem teljesítette, mert a város már megszavazott olyan összeget, amelyet a pénztár helyzete megengedett; különben is az összes bejelentett 3000 munkanélküli közül csak 400 igazolta, hogy tényleg nincs semmi keresete; a többi dolgozik valahol, ha nem is a saját szakmájában. Így fest a valóságban a rémes munkanélküliség. Szegénység, az van, nagy, de nem csak a munkások között. Nagyon sok önálló kisiparos nagyobb nyomorban van családjával együtt, mint a munkások százai; de ezekről nem gondoskodik senki. Az meg éppen különös volna, hogy a szakszervezeteket bizzák meg a kiosztással. Hát csak a szervezett munkásnak kell a segítség?

* **Rendőri krónika.** Grósz Ignác helybeli lakos feljelentette Márián Antal házmeztérét, mert a lakóktól 53 kor. lakbért beszédett s azzal nem számolt be, hanem megszökött. — A fővárosi államrendőrség köröző levelet bocsátott König Emánuel ellen, ki az Ullmann Testvérek ékszerészek kárára mintegy 48,723 korona értékű lopást követett el. König Emánuel Károly albert-földi születésű, 29 éves, sovány, magas, szőke kis felfelé álló szőke bajusszu egyén, nevezett cégnek volt alkalmazottja. A lopást valószínűleg nevezett öccse társaságában követte el. A rendőrség csak még annyit tud, hogy egy hónappal ezelőtt Fiumében a téttestárs Hansz Steiner néven volt bejelentve.

* **Pofonokkal fizetett.** Szabó Miklós kisürögdi lakos egy Jóska nevű kocsisával pálinkázott, majd később azt mondta neki, hogy hozzon most már bort. Szót fogadott és saját pénzéből egy litert hozott Jóska-nak, mikor aztán napok multán a bor árát kérte, súlyos pofonokkal és doronggal fizetett, minek folytán Szabó Miklós a barmegyei közpórházba került.

* **Hölgyek** szives figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzletemet. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel *Braun Margit* Rimánóczy-u. 1.

* **Mikor a tolvaj feljelent.** György János alsólugosi lakos folyó hó 3-án kiment gr. Ziehy erdejébe, hogy egy kevés száraz galyat lopjon, azonban még mielőtt a fát nyalábbba kötötte volna, az erdőkerülő megállította. Ijedtében futásnak eredt, az pedig utána lőtt és a jobb lábát megsebezte. Azért szaladt a kerülő elől, mert már máskor is rajta csipte és akkor nagyon esunyán megverte. Beszállították a biharmegyei közkórházba. György a kerültöt feljelentette.

* **György nővérek** kitűnően szervezett tambura és énekkara szerez rendkívül kellemes szórakozást annak a nagyszámu publikumnak, amely esténként a *Korona-kávéház*at keresi fel. A 10 tagból álló tambura és énekkar *Mészáros és Szabó* karmesterek kitűnő vezetése alatt áll. Műsoruk elsőrangú számokból van összeválogatva, mindég változatos, szigorúan családias, szolid és gazdag. — A közönség tüntető szeretettel és nagy örömmel siet a *Korona Kávéház*ba, ahol elsőrendű kiszolgálás mellett még ilyen kellemes, olcsó és Nagy-Váradon máshol fel nem található szórakozás vár reá. A kávéház jó hírneve, a figyelmes kiszolgálás a jelenlegi pompás zenekar egyaránt biztosítja a *Korona Kávéház* számára azt a nagy népszerűséget, amellyel most bír. A közönség szives pártfogását kéri továbbra is a *György-nővérek*.

* **Csodaszép csemegeszőillő!** Legnemesebb hazai és tiroli fajalmák! — Naponta friss *Carfiol*. Idei máltai burgonya. **Fajnarancsok!** Kitűnő fehér és piros hegyiborok, a legolcsóbb árban. **MERTZ NÁNDOR** csemegéüzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x **A zenekedvelő közönség** szives figyelmét felhívjuk, Hamza Jenő primás újonnan szervezett 12 tagú bandájára, mely esténként a *Fekete Sas* kávéházban a szebbnél szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességek közül összeállított nagy színházi vacsora K 120, kicsi 80 fillér.

x **Egy igazán életrevaló** és hízagpótló intézmény betöltésére vállalkozott egy erre minden tekintetben hivatott és kiváló kvalitásokkal bíró kereskedelmi szakember: *Donát Károly*, ki lakásán, Szabadság-utca 5. szám alatt egy az egyszerű és kettős kereskedelmi könyvvitelt, a magyar és német gyorsírást, gépirást, kereskedelmi számtant, valamint magyar és német kereskedelmi levelezést és a kereskedelmi könyvek felfektetését felölelő tanfolyamot nyitott. Ezen új és minden tekintetben figyelemreméltó intézmény iránt már eddig is óriási érdeklődés mutatkozik s mi a magunk részéről is kötelességünknek tartjuk a mélyen tisztelt érdeklődők figyelmét ezen tanfolyam látogatására felhívni és mindenkinek a saját érdekében ajánlani.

x **TUZIFA** hasábos és aprítva, ugyancsak elsőrendű porosz kőszemet házhoz szállít **Weiszberger és Társa**. Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasútnál.

x **Finon** női lack chevrau barna és fehér félcipőket vettam partiban és azokat 4 koronától kezdve árusítom. *Feketénél, Bémer-téren*, Elite-kávéház mellett. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3 szám alá helyezem át.

Valódi **Amerikai** és **Chasala** cipők, legje **Berlino** és **Pichler** kalapok

REICHARD áruháza

segénnél szerezhetők be.

x **Első budapesti simfonikus női zenekar**, mely kitűnő képzettségük által ugyzenében, mint énekekben rendkívül kellemes szórakozást nyújtanak a n. é. közönségnek, a Színház kávéházban ma kezdik meg rövid ideig tartó vendégszereplésüket. Műsoruk legújabb opera- és operett számokból van összeállítva, a műsor szigorúan szolid, úgy hogy családoknak is kellemes szórakozást fog nyújtani. Kitűnő kávéházi italok és ételekről, valamint pontos és figyelmes kiszolgálás, mérsékelt árákról *Perl Frigyes* vezetése mellett a legnagyobb gond fordítatik. Számos látogatásért esedezik *Gerő Robert*, karmester

x **Kossuth-utca 2. sz. házban egy emeleti kétszobás lakás** me lékhelyiségekkel f. évi **május 1-re** kiadó. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Borkimérés.** Arany János-utca 1. és Teleki-utca 40. szám alatti sarok házban tisztán kezelt asztali borok *Rizling, Muskotály, veres*. ó és *ujbor* kicsinyben és nagyban árusítatik, Özv. *Szász Józsefné* kimérő.

SZÍNHÁZ

Hei műsor:

Csütörtök: Kisszőkevény.

Péntek: Meduza. Színmű bemutató.

Szombat: Meduza.

Vasárnap d. u. Varázskeringő.

„ este: Nagyapó. Szigligeti Ede színműve.

Nagyapó. Régen nem látott, annak idején, a népszínművek virágzásakor, amikor ez a műfaj állott legközelebb a magyar népizéséhez, forró estéket ért meg a Nagyapó. Végtelenül megkapó mese, szívhez szóló magyar dalok adják meg ennek az örökké szép népszínműnek halhatatlanságát, amely népszínműnek Szigligeti Ede a szerzője. A Nagyapót a Szigligeti-színház, vasárnap este e hó 9-én eleveníti fel, Szigligeti Ede születésének évfordulóját.

Varázskeringő. Vasárnap délután az idény egyik kitűnő sikerü reprize, a „Varázskeringő” kerül színre, amelynek eddigi előadásait a közönség nagy tetszéssel fogadta. A kitűnő operette vasárnap délután is, bizonyára nagyszámu publikumot fog vonzani.

Meduza. Ifj. Wlassits Gyula igen modern tárgyú színművét, Meduzát a budapesti Nemzeti Színház bemutatójával egy napon, e hét péntekjén hozzák színre a Szigligeti Színházban. A pompás színmű, amelynek érdekes meséje a magyar társadalom életének egyik kitűnő életrajza, nálunk igen jó előadásban fog színrekerülni.

SPORT

Kettős bajnoki mérkőzés. A footballsport kedvelői számára újabb igen érdekes programot készít elő vasárnapra a NAC intézősége. Két erős debreceni csapat fog vendégszerepelni e délután: a Debreceni TE. és a Debreceni Nyomdászok S. C. football csapata. Előbbi a Bihari V. C. csapattal, utóbbi pedig a NAC. I. csapattal fog mérkőzni Keletmagyarország bajnokságáért. Mindkét csapatot nagy érdeklődéssel várja közönségünk, mert szereplésük nagy befolyással van a kerület bajnokságra.

A NAC választmányi ülése. A NAC választmánya ma, csütörtökön este fél 9 órakor a Szalon kávéház külön termében ülést tart.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

§ **Lopott a cigány.** *Morgován*

György cigány a múlt év nyarán Margittán volt a vásáron, ahol alaposan bepálinkázott a koresmában. Itt találkozott *Zsuzse* Mihály ácsesal, akivel együttesen indultak hazafelé. Utközben valami miatt összeveszttek, sőt esnkhamar verekedésre került a sor. A cigány volt az erősebb és *Zsuzse* Mihály a „szégyen a futás, de hasznos” elvét követve, elmenekült. Ott hagyta azonban a táskáját, amelyben vagy 5 kiló hus, sonka és egyéb ennivaló volt. A cigány természetesen elemelte a táskát. A kir. ügyészség rablás miatt emelt vádat *Morgován* György ellen, az esküdtek azonban a tegnapi tárgyaláson csak lopás vétségében mondták ki bűnösnek. Az esküdttöróság 6 havi fogházra ítélte a cigány, aki az ítéletben megnyugodott.

TÁVIRATOK

Ő Felsége részvétvirata.

Budapest, márc. 5.

(Saját tud.) Ő Felsége meleg-hangu táviratban fejezte ki részvétét Vilmos császárnak a helgolandi hajókatasztrófa alkalmából.

Návay nem vesz részt a választójogi vitában.

Budapest, márc. 4.

Návay Lajos ma kijelentette, hogy az ellenzék tegnapi eljárása kellemesen érintette, mert semmiféle botrányt nem provokáltak. Apponyi magatartását ícséretesnek mondja. Különben kijelentette, hogy a választójogi vitában nem fog részt venni. A nemzetiségi képviselők ma szintén úgy nyilatkoztak, hogy addig míg a választójogi vita tart, nem jelennek meg a Házban.

Sztrájkolni mindenáron.

Budapest, márc. 5.

A legtöbb gyárban ma állandó zavarok uralkodtak, úgy, hogy a gyártulajdonosok kénytelenek voltak a szociálistapárt vezetőségéhez fordulni segítségért. A munkások tiltakoznak a leszerelés ellen. A párt vezetősége este gyűlésre hívta a munkásokat, akiknek megmagyarázták, hogy miért volt helyes a leszerelés. A munkások egy része a vezetők felvilágosítása dacára is mindenáron sztrájkolni akar.

„Fájó szívvél“ . . .

Budapest, márc. 5.

(Saját tud.) A munkapárti értekezleten ma folytatták a választójogi javaslat részleges tárgyalását. A 96. §-nál, mely a városok titkos szavazati jogáról szól, gróf Tisza István felszólalt és többek közt ezt mondta:

— Fájó szívvél bár, de politikai okokból én is elfogadom ezt a paragrafust.

Szerb katonák halála.

Konstantinápoly, márc. 5.

A Chamidi nevű török naszád elsüllyesztett 3 szerb hajót. A hajók legénysége mind odaveszett.

Öngyilkos postatiszt.

Budapest, márc. 5.

(Saját tud.) Ma a Predeal szállóban egy varga Imre nevű postatiszt szállott meg. Délben a tisztviselő magára zárta az ajtót és egy forgópisztolyal föbe lőtte magát. A halál oka ismeretlen.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT RÓMA.

Történeti elbeszélés.

Irtá Dús László.

(Folytatás.)

24

VIII.

Giacomo Colonna biboros csak akkor lett még dühös, mikor eszébe jutott, hogy amiért tulajdonképpen a pápához, vagy — szerinte — Cajetáni Benedekhez ment, a szentgyakorlatok tárgyában nem végzett semmit.

— Miért is mentem én oda? — Kérdé önmagától, amikor egyedül maradt és még Dominico sem háborgatta, nagy iratesomójába temetkezve, — úgy fogok feltűnni Cajetáni előtt, mint valami esztelen szószátyár, aki minden ok nélkül támad meg valakit. Én, Giacomo Colonna! — aki a biborosok között is tekintélyt vívtam ki gondos komolyságom által.

Majd föld alá járva szobájában, azon töprengett, hogyan hozhatná helyre a csorbát, amit saját tekintélyén ütött Cajetáni előtt.

Csengőhöz nyult, megrázta azt, mire egyik ajtónálló szolgálja bejött.

— Ira Dominicót kéretem! — mondta a biboros.

— Dühös az öreg! — jegyzé meg a szolgálta álló társához szólva, — ám lássa Fra Dominico hogy szelidíti meg a felbőszített oroszánt! — és a szerzetes után sietett.

Dominico a biboroshoz ment.

— Mennyire vagy munkáddal? — kérde Giacomo.

— Holnapra fogok készen lenni! — válaszolta ez.

— Légy készen holnap után, de ird bele azt is, hogy Cajetáni Benedek szakadár.

A szerzetes a biborosra kérdőleg nézett.

— Nem tudod, hogy miben? — én sem tudom még, hanem reggelre kisütöm, Dominicó! — Szakadár! — ez okvetlenül hatni fog; annyira hat a nem gondolkozókra, hogy okvetlenül szakadár lett előttük. Két okból lesz az, Dominicó; először; mert én mondom, Colonna! másodsor; mert valóban szakadár! Jézus, isteni Meg-

váltónk, mikor kérdezték a zsidók tőle, hogy kell-e adót fizetni a császárnak, kezébe vett egy ezüst pénzt és megnézve így szólott: kinek képe van rajta? — mire válaszolták: A császáré.

Jézus erre így felelt: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és az Istennek, ami az Istené. De ő, Cajetáni, előttem ki merete mondani: Ego sum Caesar! ego sum imperator! — tehát magát Jézus, isteni megváltónk fölé emelve. Tolla hatalmával riaszd fel Rómát és az egész katolikus világot! Dominico! Ma te vagy az én faltörőm, az én acélfegyverzetem, amelylyel be fogom venni Rómát és ledöntöm a Quirinál védőfalait, hogy hegyette fölemeljem a Colonna-palotát. Menj! és eselekedjél úgy, mintha önként, erőd teljes tudatában mérnéd Cajetánira a halálos csapást.

És a papi fejedelem alakja egész magasságában felnyult, jobb kezét kinyújtotta és szemében a harag tüzének lángja lobogott.

Dominico eltávozott, a biboros magára maradt.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	— —	11.59
Októberi buza	— —	12.26
Áprilisi rozs (1913)	— —	9.80
Októberi rozs	— —	9.75
Májusi tengeri (1913)	— —	7.50
Juliusi tengeri	— —	7.82
Áprilisi zab (1913)	— —	9.93
Októberi zab	— —	8.78

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	826.50
Osztrák hitelrészvény	—	632.50
4%-os koronajáradék	—	84.20
Osztr. magy. államv.	—	709.—
Jelzálogbank	—	438.50

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39 Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi készítésű üzlete Nagyvárad, «Gas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérvkötőit,

szuszpenzorionok feckendők és betegápolási cikkeik, u. m. egyenestartók, háskötők, ágytálcák, bidék,

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvt állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gummi cikkeik, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkeik. Külön próbaterepm női és férfi kísérőigálásra.

Óriási nagyraktár Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

Nagyvárad város katonai ügyosztálya.

4000—1913. szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya ezúton hívja fel az alant felsorolt nagyváradai illetőségű „A” alosztályú népfelkelőket, hogy ajánlati lapjuknak átvétele végett a katonai ügyosztálynál (Városháza II. em. 33. számú szobában) népfelkelői igazolványi könyveikkel együtt jelenjenek meg.

Antalfi József (Születési éve) 1873, Anka Gábor 1879, Antal János 1877, Amon Károly 1873, Almási Gyula 1880, Baka József 1875, Boczonyi Ferenc 1879, Balog Károly 1878, Barta László 1876, Barta József 1876, Beszterszki József 1877, Beringye Tivadar 1875, Boda Ferenc, született 1877-ben, Bodnár Béla szül. 1875, Brád György szül. 1878, Bróslói Mózes 1876, Bumbera István 1876, Csupe Imre 1875, Czirják Zsigmond 1873, Csován János 1875, Csarnai Ferenc 1874, Dávid Hermann 1879, Darabán Gyula 1874, Öhlbaum Jakab 1879, Erdélyi Sándor 1879, Eckner András 1875, Ernsaff Jakab 1874, Fehér Károly 1875, Ferencz József 1875, Fehér Weisz Hermann 1874, Ferencz József 1873, Fröhmann János 1879, Turka József 1877, Frisch Aron 1875, Fehér Adolf 1875, Ferderber Jenő 1875, Fekete József 1875, Fein Lévi 1875, Fodre Sándor 1875, Főris Mihály 1873, Gara József 1880, Gömő János 1875, Gonda Imre 1877, Gitye József 1876, Galambosi József 1879, Goldberger Mandel 1875, Gramantik Ferenc 1875, Gombóc János Ferdinánd 1874, Grünwald Abraham Hirsch 1874, Grósz Arthur 1874, Gyenge Gábor 1873, Hirsch Benjámín 1871, Halitzky Géza 1878, Hoholat Gyula 1873, Hegyesi Károly 1878, Habora Gyula 1875, Jakabovits Judit 1875, Jankir Ferenc 1875, Kadas Nándor 1879, Klein Zsigmond 1876, Klein Jakab 1879, Krausz Bernát 1875, Kovács László 1880, Kocza Lajos 1877, Kovács Gyula 1874, Krizsán Lajos 1875, Kovács János 1874, Kun Imre 1874, Krausz Benjámín 1873, Kovács Demeter 1873, Kardos Benjámín 1873, Khug József Albert 1876, Kelemen Benjámín 1878, Kovács András 1875, Lupse Péter 1876, Ladányi Géza 1874, Lakatos József 1874, Lakatos Mihály 1873, Lévig Dezső 1877, Magyar János 1878, Mislai József 1879, Maár Kálmán 1879, Méhes Lajos 1879, Manszberger Gusztáv 1873, Miski István 1873, Mócsi Morucz Gyula 1875, Merez János 1875, Magyary Károly 1872, Misik Ferenc 1873, Mezei Sándor 1877, Mike József János Árpád 1876, Nagy Károly 1874, Nagy Imre 1880, Nagy Imre 1877, Nadányi Lajos 1878, Németh Gergely 1873, Nyegrucz József 1880, Pál Ferenc 1874, Papp János 1873, Pásztor Dávid 1875, Popper Mór 1879, Papp Géza 1873, Rósenberg Lőw 1873, Rosenberg Lőw 1873, Rózsa Jakab (számvevő altiszt) 1880, Rózsa Jakab 1880, Reif Chaján 1875, Bojtó Miklós 1879, Debe György 1877, Schenker András 1876, Schwarez Sámuel 1872, Schwarez Pinkász 1877, Siliga Ferenc 1880, Stettner Ferenc 1875, Sipos Flórián 1875, Silber Farkas Benjámín 1874, Schäffer Dávid 1874, Stocklász Sziklai Lajos 1873, Silberstein Aron 1873, Sóhr Kornél 1873, Spitzer Abraham 1871, Szilasi József 1875, Szücs József 1876, Szabó Lajos 1874, Szabó Jenő 1875, Szentmiklósi Ferenc 1873, Tóth Sándor 1874, Tóth Lajos 1873, Turtellbaum Dezső 1877, Ungvári József 1878, Vadász József 1880, Várad Márton 1874, Vajnovszky Károly 1873, Weisz Salamon 1877, Wittmann Antal 1878, Winkler Ferenc 1879, Weiszberger Chain 1873, Weiszberger Jakab 1874, Weisz Sámuel 1874, Weisz Sándor 1873, Weisz Sándor 1873, Weisz Ede 1874, Weisz Albert 1875, Weisz Lipót 1878, Weinpölte Frigyes 1875, Weinberger Hermann 1875, Weinberger Lajos 1875, Weinberger Lajos 1873, Zana János utász katonai 1875, Zana János 1875.

Eleméry Ferenc,
katonai ügy tanácsnok.

Biharmegyei takarékpénztár.**Részvényalírási felhívás!**

A Biharmegyei Takarékpénztár részvényeseinek 1913. év március hó 2-án tartott rendes évi közgyűlése elhatározta, hogy a létesített 3,200.000 koronás veszteségi tartalékalap miatt 4,800.000 koronáról 3,200.000 koronára leszállított részvénytőkének 4,000.000 koronára való felemelése céljából 2000 drb 400 korona névértékű bemutatóra szóló új részvény 400 korona áron kibocsátassék és hogy ezen részvények az igazgatóság által első sorban az eddigi részvényeseknek felajánltassanak, az ezek által esetleg át nem veendő darabok pedig az egész kibocsátást garantáló és átvenni hajlandó fővárosi pénztintézeteknek szabad kézből, de részvényenként nem 400 koronán alul eladathassanak.

Ezen határozat következtében a kibocsátott és már az 1913. évi osztalékra is jogosultsággal bíró 2000 drb 400 korona n. é. Biharmegyei Takarékpénztári részvényt 400 korona áron, következő feltételek mellett ezennel aláírásra kibocsátjuk:

1. Minden régi 4 darab részvénynek a takarékpénztár pénztáránál való bemutatása, a kibocsátási ár 30%-a 120 korona, továbbá a 120 koronának január 1-től a befizetés napjáig járó 6%-os kamata és darabonkénti 2-50 korona bélyegilleték befizetése ellen egy új részvény jegyezhető.

2. Az elővételi jog az előző pontban foglaltak teljesítése mellett bezárólag 1913. évi április 2-ik napjáig gyakorlandó. Ezen a napon túl a régi részvények alapján elővételi jog nem gyakorolható.

3. Az elővételi jog alapján jegyzett új részvények árának 70%-a, vagyis darabonként 280 korona és ennek január 1-től a befizetésig járó 6%-os kamata bezárólag 1913. évi augusztus 31. napjáig pénztárunknál befizetendő, midőn is a végleges részvények ki fognak adadni.

4. Azon részvényes, ki valamely befizetést a kitűzött határidőn túl teljesítene, a késedelem idejére 7%-os késedelmi kamatot köteles fizetni. Ha azonban a befizetések a kitűzött határidő lejártá után 30 nap alatt sem történének meg, az igazgatóság a kiadott ideiglenes elismervényeket semmivé nyilvánítja, a késedelmes részvényesek pedig teljesített befizetéseiket elvesztik. Az eként megsemmisített ideiglenes elismervények helyett az igazgatóság új részvények kibocsátását rendelheti el és ez esetben az ezzel érvénytelenített befizetéseket hozzászámítva, a névértéken felül elért többletet — a társaság tartalékalapjait illetik.

5. A kibocsátott 2000 drb új részvény átvevőinek figyelmébe ajánlja az igazgatóság az alapszabályok 9-ik §-át és megemlíti, hogy a régi részvényeseknek ott biztosított jog 1914 december hó 31-ig való teljes fenntartása mellett bocsátja ki az új részvényeket, melyek egyéb tekintetben a régi részvényekkel egyenjogúak lesznek.

6. Az alapszabályok 9-ik §-ának szövege:

Az 1913-ik évi március hó 2-án tartott rendes közgyűlés által létesített veszteségi tartalékalap első sorban szolgál arra, hogy a társaság bármilyen veszteségeit fedezze és így a rendes tartalékalap csak a veszteségi tartalékalap kimerülése után vehető igénybe.

A társaságnak 1912-ik évi december hó 31-ről készült mérlegében a „váltókövetelések,” „folyószámlakövetelések” és egyéb elnevezés alatt szereplő vagyontételeknél az 1913. évi február hó 16-án tartott igazgatósági ülésről felvett s az 1913. évi március hó 2-án tartott közgyűlésen bemutatott jegyzőkönyvben foglalt részletezés szerint összesen K 3,537.000 kétesnek nyilvánítván, a megfelelő összeg a veszteség tartalékalapba helyeztetik; azon esetben, ha az említett vagyontételek 1914. év végéig lebonyolítottának és a lebonyolítás többlet eredményezne, mint amennyire ezen vagyontételek az 1913. évi február hó 16-án tartott igazgatósági ülésről felvett s az 1913. évi március hó 2-án tartott közgyűlésen bemutatott jegyzőkönyvben értékeltek, vagy pedig amennyiben az említett vagyontételek 1914. év végéig le nem bonyolítottának, de az igazgatóság az 1914. évi mérleget megállapító ülésében egyhangu határozattal összezszerűleg megállapítaná, hogy 1914. év december 31-én ezen vagyontételek az 1913. évi február hó 16-án tartott igazgatósági ülésről felvett és 1913. év március hó 2-án tartott közgyűlésen bemutatott jegyzőkönyvben kitüntetett értéknél magasabb értékkel bírnak és amennyiben mindkét esetben ezen többlet más veszteségek által nem absorbeáltatnék, úgy ezen többlet az esetleges adó levonása után az eddig forgalomban levő 8000 drb részvényre egyenlően lesz felosztandó oly módon, hogy egy részvényre jutó aránylagos rész az ezen részvényeket az 1914. évre illető osztalékkal együtt, az 1914. évi osztalékszelvény ellenében ennek esedékességével lesz kifizetendő.

Joga van a közgyűlésnek külön célokra szolgáló külön tartalékalapokat is létesíteni és ezeket a megjelölendő célokra bármikor igénybe venni.

7. A részvényesek által az 1-ső pont értelmében át nem vett részvényeket az igazgatóság szabad kézből, de nem 400 korona áron alul fogja csakis a szövetséges fővárosi pénztintézeteknek, a 6-ik §-ban körülírt jogok fenntartásával szabad kézből akként eladni, hogy a vételár, ennek január 1-től a befizetésig járó 6 százalékos kamata, darabonként 2 korona 50 fillér bélyegilleték 1913. augusztus 31-ig a Biharmegyei Takarékpénztár pénztárába befizetendő.

Kelt Nagy-Váradon, 1913. március hó 3-án.

A Biharmegyei Takarékpénztár igazgatósága.

BÁDOGOS- ÉS VIZVEZETÉK SZERELŐ MŰHELY.**Fábry János**

bádogos- és vízvezeték szerelő
Rákóczi-ut 15. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javításokat jutányos árban. Levélbeni meghívásra házhöz jövök.

MUKERTÉSZET!

Berecz József műkertészete
Nagyvárad, Vámház - u. 30.

Kitüntetve számtalan sok esetben a kertészet terén.

Ajánlja magát a kertészeti cikkek naponkénti szállítására, úgy helyben, mint vidékre: jutányos árak. Levélbeni megkeresések azonnal elintéztetnek. **Kérjük e lapra hivatkozni.**

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindenemű lakatos munkák, **vas-szerkezetek, vízvezeték javítások és takaréktűzhelyek** elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése egy mint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. **Lancos kútaink** ugy tartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindenemű gépjavitások szak-szerűen, és gyorsan eszközölköttek.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és díszmű bútortasztalos
Sánc-utca a kálapgyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

Igen kellemes, biztos és kitűnő,
gyorsan használó szer köhögés,
hurut, meghűléstől eredő rekedt-
ségnél a **FARKAS-féle**

hurut-szeletke

Egy doboz ára 60 fillér.

Kapható: **FARKAS ISTVÁN**

„**APOLLÓ**” drogueriájában

Nagyvárad, Rimanócy-palota

Rákóczi-ut 7/b.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Telegi-ut. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos és énekes könyv, diszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Cukrász

süte néyek minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltetnek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás.

Molnár János cukrász

Kolozsvári-u. 50.

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.
RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultam eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkal órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműeket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50 % engedmény.

HA A KOSSUTH-

utczába vezetni utja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos
Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takarékos tűzhelyek állandóan raktáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál Rákóci-ut

Telefon. 630.

Alapított 1895-ben.

Deo Adiuvente!

Imrek Károly

épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.

Alapított 1895-ben.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országos nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint,

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Füz. üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD
Körözs-utca 11. sz.
Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó helye. Esténként Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és Zöldfa-utca.

Jenny Jenő

órák, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölk.

Tanuló felvétetik.

Mezey János és Társa

fűszer, csemege kereskedése
Nagyváradon, szt. László-tér és Telegi-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUJZ JÓZSEFNÉL
Akadémia-u. 1. sz.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóci-ut, Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabirodságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, **Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.**

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismeretem lehetővé teszi, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak tudással a legpontosabban elvégezzem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden stílus és kivitelben a legbiztosabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel **ROZSNYAY JÓZSEF**, műasztalos.

Szántó Dezső

első

nagyvárad

REDÖNY-

GYÁRA Rulikovszky-ut

TELEFON 491.

Petry Árpád

órák- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerész munkák szakszerű javítása elfogadtatik.

Haas Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villanyberendezéseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szakparos.)

NAGYVÁRAD,
Szt. János-u. 34.

Készít mérték szerint úri és női (Orthoepéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jönök.

Költözködéskor a legelőszerebb

HIRN M. és FIA

villamossági vállalatához fordulni

Kossuth Lajos-u. 16. sz.

Nagy csillárraktár.

Telefon 10-54.

Telefon 10-54.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett kávé és kávézó

Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindennemű speciál kávézókat és javításokat, haj- és szakál vágó és lónyíró gépet, zsillette és mindent más borotvák kávézókat pontosan eszközölk.

RUM és LIKÖR

háziilag való készítéséhez legjobb essentiák

:: kaphatók ::

VADÁSZ ALBERT
„Angyal” drogueriában
BÉMER-TÉR.

Uj keztüis és sérvkötő készítő!!

Keztük mérték után gyorsan és legjutányosabb árban készíttetnek. B. Á. I. keztük 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközölk. **Ruganyos sérvkötők 4 korona.**
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt. János-utca

Névjegyek

a legolcsóbban beszerezhetők:

Szent László-nyomda r.-társ.-nál
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalat **Szalárdi-u. 9.** Költségvetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jönök.

Ha a Szent János-utcaba vezetni utja, keresse fel a **Szerecsen Királyt**, ahol a legolcsóbban lehet vásárolni **harisnyát, keztüt, trikót, csipkét, Himzések és szalagok, fehérneműk, rövidaruk** nagy választékban. Szíves pártfogást kér **UNGERLEIDER SALAMON** Szt. János-utca 4.